

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

III. év.

Budapest, 1899, szombat, január 7-én.

7. szám.

A politikai helyzet.

A kormányfelnök két miniszter-társával Bécsben van. A király ma kétszer is fogadta magyar minisztereit; előbb közös audienciában, azután külön is. A miniszterek közben tanácskoztak egymásközt is, osztrák kollégáikkal is, s a nap végeredménye az, hogy holnap is az osztrák fővárosban maradnak, s újabb audienciára mennek ő felségéhez.

Ennyi az, amit ma Bécsből, mint pozitívumokat tudunk. Ennyi a bizonyos. De persze, csak ezredrésze ez mindannak, amiket beszéltek és kombináltak, s amiket holnap mindenféle mint megdönthetetlen igazságokat olvasni fogunk. Nyenkor van a legtágabb tere a kombinációknak és a szenzációk világga hocsátásának, mikor egy-két napra a helyzet kulcsa kiesik a kezünkől és Bécsbe helyeződik át.

Messzire vinne nagyon, ha itt külön is regisztrálnók mindazokat a kalandos híreket, amelyeket a mai nap termelt. Csak kettőt emelünk ki különösen, amelyek köré a többi is csoportosul, mint a terebélyes fák köré az apró cserjék. Az egyik a kompromisszumban való megállapodás, a másik a kabinet lemondása. Mind a kettőt, mint bevégzett tényt beszéltek, a következményeiket is megvitatták, persze főképp az ellenzéki pártkörökben. Mert a szabadelvű pártkörben (ahol többet tudnak és azért kevésbé hisznek) szkeptikus mosolygással hallgatták mind a két hírt.

A kompromisszumos hírek legalább is koraiak. Csak tegnap kezdődtek a pourparles-k (azokban se vettek részt az ellenzéki pártok) s így már a józan ész is ellene mond annak, hogy megállapodásokról lehessen már beszélni. De még a hangulat sincs meg hozzá, a szándék se. Legalább a függetlenségi pártban ma a leghatározottabban úgy nyilatkoztak, hogy a kiegyezésnek elvből ellenzői, — pedig ez a kérdés a kompromisszum forduló pontja.

A mai napon nemcsak megállapított-nak nem tekinthető a kompromisszum, de még a legközelebb jövőben valószínűnek sem. Olyan különféle vágyak és kívánságok gyűltek össze egy táborba, mint amilyen lehetetlen politikai csoportok egyesültek közös szövetséggé. Ezeket a kívánságokat együtt lehetetlen teljesíteni. S mit használnak akkor a jóakarát minden részről külön-külön, ha a csoportok alakulása okozza a nehézségeket?

Ezzel persze elesik magától a második kombináció, mely már az áldozatot is felajánlja a meg nem történt és szinte kizárt kompromisszumért. Ez persze a kormány abdikálása volna. Onnan származhatott ez a kőszá hí, hogy abban a tanácskozásban a Hofburgban

(amelyre az ellenzéki lapok tudósítói ép oly kevésbé voltak hivatalosak, mint a szabadelvűekéi), bizonyára szóba kerülhetett ez az alternatíva is. Báró Bánffy Dezső említhette a megoldás egyik kísérlete gyanánt azt is, hogy esetleg más kormány tehetne kísérletet a megoldás felé. De hol van még ez az alternatív ajánlat az elfogadástól és döntéstől? Amily természetesen látszik nekünk, hogy a miniszterelnök a helyzet minden részletét és a leendő minden kigondolható formáját ismertette a koronával, ép oly természetesen, hogy az uralkodó ezek közül választván, nem azt fogja kikeresni, amely csak a terrorisztikus kisebbségnek volna kedves.

Ha egyébként nem is, mást csak azért is képtelenség az ellenzéki körök mai hirtelése, mert a király a döntést a holnapi újabb tanácskozásokra halasztotta, és a fama ma már olyan dolgokat hirtelt, mint királyi tényeket, amit ő felsége maga is csak holnap fog elhatározni.

Ahogy a korona elhatározásait a közelmúlt tényeiből leszűrni lehet, Bánffy újabb bizalomgyarapodást hoz magával, s a legközelebb jövő nem hoz egyéb változást a helyzetben, mint valamivel erősebb lörekvét a bénító obstrukció megtörésére, a jövő héten valószínűleg alelnökkválasztást, azután lehetőleg elnököt a Háznak, és ebből a célból a mostani ülészak berekesztését.

A mai nap eseményeiről tudósításaink a következő jelentésekben adnak számot:

(Magyar miniszterek Bécsben.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter ma reggel ideérkeztek és ma délelőtt az ő felsége személye körüli miniszteriumban hosszabb tanácskozást tartottak, amelyen gróf Széchenyi Manó, ő felsége személye körüli miniszter is részt vett. A délelőtt folyamán ő felsége hosszabb kihallgatáson fogadta a három minisztert. A miniszterek még a holnapi napot is Bécsben töltik. (Bud. Tud.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry honvédelmi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter ma reggel ideérkeztek és kihallgatáson voltak a királynál. A miniszterek holnap is itt maradnak. Báró Fejérváry Géza az uralkodóház tagjainál átadta újévi szerencsekívánatait és a nap folyamán hosszabban értekezett Krieghammer közös hadügyminiszterrel. (M. T. I.)

A király ő felsége a ma reggel ideérkezett három minisztert gróf Széchenyi Manóval együttes kihallgatáson fogadta. A kihallgatást maga ő felsége kívánta, mert kimerítő és körülményes felvilágosításokat óhajtott kapni a helyzetről. Feltehető, hogy a kihallgatás folyamán a krízis megszüntetésének módzatai is szóba kerültek és előadtak azok a szempontok, amelyek egy eselleges kompromisszumnál szem előtt tartandók. Valószínű az is, hogy azokat a lépéseket és rendelkezéseket is felhozták a miniszterek, amelyekre a

kompromisszum-tárgyalások meghiusulása esetén kerülne a sor. A tárgyalások még nem értek véget. A miniszterek még holnap is itt maradnak. (Neue Freie Presse.)

Caját tudósítók a jelentések kiegészítéseként ezeket telegrafálja nekünk:

A magyar miniszterelnöknek két miniszter-társával való Bécsbe érkezése, úgy látszik, közvetlen összefüggésben van azokkal az eseményekkel, amelyeknek a legutóbbi napokban a magyar képviselőház volt a színhelye. Ő felsége, aki a magyar parlamenti válság minden fázisáról a legapróbb részletekig tájékozott volt, véleményt kívánt hallani azokról a módzatokról, amelyeket a kormány a parlamenti anarchia megszüntetéséről igénybe venni óhajt. Siettetle az ily irányu kormányelőterjesztést az ellenzéknek tegnapi magatartása, amelyvel megakasztotta teljesen a parlamenti gépezet működését. Az obstrukció ilyen szereplése valamiféle intézkedést tesz szükségessé és ezért kívánt a korona is tájékoztatást.

A magyar miniszterek megérkezésük után rövid tanácskozásra gyűltek össze, amelyben gróf Széchenyi Manó, az új ő felsége személye körüli miniszter is részt vett. Röviden e tanácskozás után báró Bánffy, báró Fejérváry és Lukács László együttes kihallgatásra jelentkeztek ő felségénél. Az együttes audiencia rövid ideig tartott, de utána a felség külön kihallgatásban fogadta a miniszterelnököt, aki részletes jelentést tevén a magyar politikai helyzetről, alternatív előterjesztéseket tett, amelyekkel a parlamenti válság megoldható volna.

Ő felsége ezeket az előterjesztéseket kegyesen fogadta és ezekre nézve a döntést fenntartotta magának. Ez tette szükségessé, hogy a magyar miniszterek a holnapi napot még Bécsben töltsék, mert a korona holnap ismét kihallgatáson fogadja Bánffyt és miniszter-társait, kiknek alkalmuk volt ma is meggyőződhetni arról, hogy teljes mértékben bírnak ő felsége bizalmát.

(A kompromisszum-tárgyalások.)

Ma este a következő félhivatalos közleményeket kaptuk:

Szemben azokkal a híresztelésekkel, mintha a kormány és a pártok között kompromisszum iránt folynának tárgyalások, konstatálhatjuk, hogy az itt időző magyar miniszterek körében ilyen tárgyalásokról mitsem tudnak. (Bud. Tud.)

Egyes lapok ama jelentésére, hogy a kormány és a képviselőház több tagja között tárgyalások folynak kompromisszum céljából, illetékes helyen kijelentik, hogy efféle tárgyalásokról semmit sem tudnak. (Ö. É.)

Talán felesleges hangsúlyoznunk, hogy a félhivatalos tudósítók ezen közleményei nem vonatkozhatnak mai értesüléseinkre, amelyek szerint a miniszterelnöki palotában tanácskozások folytak báró Bánffy Dezső, báró Fejérváry Géza és Lukács László között egyrészt, gróf Csáky Albin, Szilágyi Dezső és gróf Andrássy Gyula között másrészt. Ezt a hírlapunk fenntarthatjuk teljes mértékében. Ma

este erről a tanácskozásról az ellenzéki parlamenti körökben az a hír terjedt el, hogy Szilágyi Dezső tegnap azt a kijelentést tette, hogy garanciát nyújthat a kiegyezésnek 1903-ig való megoldására, utalva arra, hogy ez volt eredetileg a magyar kormány álláspontja, mielőtt 1898. augusztus havában az osztrák kormányval az ismeretes megállapodásokat „minden eshetőségre” létesítette.

Szilágyi Dezső a tárgyalásokat erre az alapra fektette is és az összes ellenzéki pártok vezérégyéniségeivel folytatott megbeszéléseiben aziránt keresett biztosítékot, hogy az ellenzéki pártok a kiegyezés megoldása ellen, — mint a legnehezebb függő probléma ellen — leküzdhetetlen akadályokat nem fognak gördíteni.

Hír szerint a nemzeti és néppárt, melyek a 67-es alapon állanak, el is fogadták azt a modus vivendit, hogy az esetre, ha a kibontakozásnak az a feltétele, amelyetők a parlamenti béke árul már régen megjelöltek, tudniillik báró Bánffy Dezső elejtése, perfekezionáltatik, akkor ők a kiegyezésnek ideiglenes megoldásába belemennek és feloldják a jövő kormányt az 1898. első törvényekben rejlő kötelezettség alól, hogy csak az önálló berendezkedés legyen létesítendő.

Szilágyi Dezső ennek a modus vivendinek elfogadása érdekében a mai napon számos függetlenségi párti képviselő is fogadott magánál, de ezek nem adtak neki biztató kijelentéseket. A „Magyarország” ki is jelenti, hogy az egyezés nem fog sikerülni, mert az ellenzék Bánffyval nem köt semmiféle egyezséget.

Ellenben koncedálja, hogy az ellenzék egy Bánffy után jövő kormányt az indemnitást és provizóriumot megszavazza, de végleges megállapodást csak egy oly kormányval létesít, amely szakítást jelent az eddigi rendszerrel.

Az eziránti tárgyalások egyébként nincsenek befejezve, sőt a Nemzeti kaszinóban este elterjedt hírek szerint báró Bánffy Dezső hazatérése után még vele folytatni fogják.

(Vátsághírek.)

Az ellenzéki képviselők körében ma este a magyar miniszterek bécsi tartózkodásának hatása alatt a legkalandosabb izű hírek terjedtek el. Így a „Pol. Ért.” már mint pozitívumot jelenti, hogy báró Bánffy Dezső Bécsben lemondott, és utóda a miniszterelnökségben Lukács László pénzügyminiszter, aki a kibontakozásra irányuló tárgyalásokat ki-neveztetése után azonnal meg fogja indítani.

Ily pozitív formában még a legsangvinikusabb ellenzéki képviselők sem hitték el a hírt. Ellenben nagyon conzedálták annak a lehetőségét, hogy a miniszterelnök erre felajánlotta ő felségének a lemondását. Maga utódjaként báró Fejérváry Gézárt jelölve meg, kinek személyében az ellenzék is megnyugodna. Később híre ment, hogy báró Fejérváry kijelentette, hogy ő a honvédelmi tárcaztól semmiféle körülmények között nem akar megválni, és ezt az óhaját közölte is ő felségével, mire a miniszterelnök Lukács Lászlót ajánlotta volna, ki a felségtől nyevendő esetleges megbízatást hajlandónak nyilatkozott elfogadni.

Mind e hírek a szabadelvű pártban is el voltak terjedve, de itt semmiféle megerősítésre, de még hívekre sem találtak.

(Az Hírség és az ex-lex.)

Mihalkovits rektor és dr. Nagy dékán ma délelőtt magukhoz hívták az egyetemi kör új elnökét, legifjabb Ábrányi Kornélt és felszólították, hogy adja elő, mikép fog eljárni az egyetemi tanács rendelkezéssel szemben. Ábrányi teljesen szolidarisan vallotta magát az egyetemi kör lemondott elnökével, Ludwiggal és kijelentette, hogy az egyetemi tanács rendelkezéssel, illetve az ex-lex-állapottal szemben neki sem lehet más az álláspontja. A rektor figyelmeztette, hogy eljárása az összes hazai főiskolákból való kizáratását fogja maga után vonni. Egyszermind felszólította Ábrányit, hogy közölje az Egyetemi kör bizottságával, hogy ha tovább folytatják eddigi eljárásukat, az egyetem el fog zárni.

Deután négy órakor az egyetemi kör bizottsága nagy értekezletet tartott, melyen Ábrányi közölte a rektor kijelentéseit és egyszermind kijelentette, hogy miután ő nem akarja az egyetemi polgárokat veszedelembé dönteni, de eddigi eljárásától sem térhet el, ennélfogva az elnökségről lemond s az elnöki teendőket Szemenyei Kornélna bizza.

A bizottsági ülést tehát Szemenyei vezette tovább, bár az elnökséget nem fogadta el. Szemenyei kijelentette, hogy az egyetemi kör nem új politikát, midőn csak a fennálló törvényeknek kíván érvényt szerezni. Az egyetemi kör helyisége fölött az elnök korlátlanul rendelkezik és azt bármilyen értekezlet céljaira átengedheti. A gyűlést tehát ott betiltani senkinek sincs joga. Az értekezlet elé a következő indítványokat terjeszti:

1. Az „Egyetemi Kör” bizottsága lekötöztetve elnökével, Ludwig Rezsővel és legifjabb Ábrányi Kornéllal teljesen szolidarisan vallja magát és eljárásukat helyesli.
2. Az eddigi elnökségnek bizalom szavaztatják és felkérjük az ügyek hasonló szellemben való továbbvezetésére. Az elnökségnek teljes felhatalmazás adatik, hogy a továbbiakra nézve belátása szerint intézkedhessék.
3. Az egyetemi tanácsal kellő formában közlik állásfoglalásukat.

Ez indítványok felett hosszas vita indult meg. Wolfner Pál figyelmeztette a bizottságot a pillanat fontosságára, mert a mai határozat — ugymond, nemcsak a kör, hanem esetleg négyezer egyetemi hallgató sorsáról fog dönteni. A szolidaritás hangoztatását és állásfoglalásuknak a tanácsal való közlését egyhangulag elfogadták, valamint megállapodtak abban is, hogy Ludwig és Ábrányi lemondását nem fogadják el, hanem továbbra is megbiznak őket az elnöki tiszttel, még pedig azzal az utasítással, hogy a tanács rendelkezésének ne engedelmesskedjenek. Ezzel a határozattal az egyetemi kör kimondotta a harcot, nem törődve többé a négyezer egyetemi hallgató sorsával. Tudják, hogy az egyetemi tanács felettes hatóságuk, tudják azt is, hogy a tanács utasítása feltétlenül jogos volt (hogy vajjon időszerű volt-e, arról most nem érdemes vitaikozni), de azért nem engednek. A bizottság tagjai ezek után maguk is természetesen tartják, hogy a kört haladéktalanul be fogják zárni. Még most nem tudják, hogy mikép fogják folytatni akciójukat, de el vannak tökéve, hogy a kör esetleges bezáratása után is meg lesznek mindent „elvéik érvényesítésére.”

(Pozsony és az adófizetés.)

Az a nagy buzgalom, mely az ex-lex állapot beállása óta az adófizetés terén országsszerre nyilvánul, Pozsonyban is erős próbára teszi az adóhivatali tiszték munkaerjét. Soha az év egész első hónapjában nem fizettek még annyi adót, mint most az első hat napon. Sokan most egyszerre egész esztendői adókötelezettségüket lerótták.

(Hangulat a vidéken.)

A verbói szabadelvű párt választópolgársága ma gyűlést tartott a nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott a kormányval. A gyűlés táviratilag üdvözölte a miniszterelnököt.

A szegvári és a billéi választókertület szabadelvű polgárai is üdvözölő táviratot küldöttek

ma az országgyűlési szabadelvű párt elnökéhez és a miniszterelnökhöz.

(Az ellenzék mozgalma.)

A budapesti kisiparosok egy része ma délután egy sziv-utcai korcsmában gyűlést tartott s elhatározta, hogy az ex-lex alatt adót nem fizet és az alkotmány felüggesztése ellen Bartha Miklóssal kérvényt adat be a képviselőházhoz.

KÜLFÖLD.

Pánik a párisi tőzsdén. Párisból táviratozzák, hogy Peytral pénzügyminiszter ma magához hívatta a tőzsdetanács elnökét, Verneult, akit megnyugtattott afelől, hogy az Anglia és Franciaország közti viszony semmiféle nyugtalanító jelleggel nem bír. A jelenlegi helyzet egyáltalán nem indokolja a tőzsdén elterjedt rossz híreket. A miniszter eljárása és kijelentése nagyon megnyugtatta a tőzsdei köröket.

A franciaországi események.

Páris, január 6.

Berger, a plebiszcitum bizottságának elnöke, felhatalmazást kapott annak a kijelentésére, hogy Viktor Napoleon herceg a „Martin”-nak azt a cikkét, amely szeoint ő államcsínyt tervez, a közlés előtt nem ismerte és nem ismeri a szerzőjét sem a cikknek, amely különben több pontban helytelen.

Páris, január 6.

A „Gaulois” szerint Lebrun-Renault századoson kívül az előtt a rendőr előtt is, aki szolgálatot végzett azon a kocsin, amelyen Dreyfust lefokozása után a fogházba szállították, ezt vallotta Dreyfus:

— Nos hát, ha hűnös vagyok, mások is bűnösök!

A rendőr erről a vallomásról nem értesítette mindjárt a főlebbvalóit, hanem csak akkor, mikor Dreyfusnak Lebrun-Renault előtt tett vallomását kétségbe vonták. A semmitőszék néhány nappal ezelőtt állítólag kihallgatta ezt a rendőrt.

Páris, január 6.

Az igazságügyi palota folyosóján azt beszéltek, hogy nincs semmiféle rendkívüli titkos dossier a Dreyfus-ügyben. Az egyetlen Dreyfus-féle dossier az, amelyet átettek a semmitőszékhez. Nem létezik továbbá Vilmos császárnak Dreyfushoz intézett levele, sem Dreyfusnak Vilmos császárhoz intézett levele. A miniszterelnöknek és a hadügyminiszternek nincs tudomása róla, hogy ilyen levél, amelyet állítólag megsemmisítettek, valaha létezett volna.

A Bard-Picquart-ügyben befejezték a vizsgálatot. A vizsgálat során kiderült, hogy Bard, aki utasítást kapott, hogy közölje Picquarttal, hogy a semmitőszék nem hallgathatja ki, Picquart ezredest, akit nem ösmert, több helyiségben kereste és tévedésből Quesnay de Beaurepaire elnök irodájába nyitott be. Picquartnak meg kellett neveznie magát, hogy Bard teljesíthesse a megbízást.

Páris, január 6.

A kormány több felhivatalos laphan kijelenti, hogy a semmitőszéknek megküldte az ugynevezett titkos iratcsomót, amelyből egyetlen egy aktacsomót sem tartott vissza. Egy „ultraséret” (tul-titkos) okirat az iratcsomóban, a kormány tudtával, nincs és nem is volt. A hadügy- és külügyminiszterek és a miniszterelnök tudomása szerint sem a német császár levele Dreyfushoz, sem Dreyfus levele a német császárhoz nem volt a dossierben. A Bard-Picquart-ügyről a lapok a következő hírt hozzák:

Bard előadó Picquart-t arról értesítette, hogy a semmitőszék elhalasztotta kihallgatását. Némelyek erre azt állították, hogy Bard

bizalmas beszélgetést folytatott Picquart-ral. Ebből csak annyi igaz, hogy Bard Loew elnök üzenetét adta át pár szóban Picquart-nak, akit a semmitűzők még ez idő szerint nem akart kihallgatni.

TÁVIRATOK.

Ő felsége ezredtulajdonosi jubileuma.

Berlin, január 6. A „Börsezeitung“ jelentése szerint Ferencz József ő felsége a Ferencz császár nevét viselő 2. gárda-gránátos-ezred tisztikarának életnagyságu képét ajándékozta, amely az uralkodót az ezred egyenruhájában ábrázolja. Az értékes kerethen levő képet január tizenegyedikén, az ötvenéves ezredtulajdonosi jubileuma napján, fogják a tiszti-kaszinóban ünnepélyesen leleplezni.

Angolok és francziák Kinában.

London, január 6. A Reuter-ügynökségnek jelentik Vej-Haj-Vejből: A brit kormány elhatározta, hogy a kikötő előtt fekvő szigetet egész nyugati részét megveszi.

London, január 6. Amint a Reuter-ügynökségnek Pekingből jelentik, egyre valószínűbbnek látszik, hogy a kínaiak nem fognak beleegyezni abba, hogy a francziák területe Sanghaiban nagyobbítsák.

Spanyol dolgok.

Madrid, január 6. A régens-királyné rendeletet bocsátott ki, amelyben valamennyisajtóvétség miatt elítéltek megkegyelmez. A Fabra-ügynökség jelentése szerint megerősítést nyer az a hír, hogy Silvela és Polavieja között megegyezés jött létre. Ez a hír politikai körökben nagy feltűnést keltett.

A régens-királyné holnap egy dekrétumot fog aláírni, amelyvel a gyarmatiügyi minisztériumot, amely fölöslegessé vált, megszünteti.

Sagasta miniszterelnök, mihelyt csak teheti, a palotába megy és a régens-királyné előtt fölveti a bizalmi kérdést.

Madrid, január 6. A „Heraldo“ jelentése szerint az esetben, ha Polavieja pártja és a konzervatív párt, amelyeknek egyetértését föltételezik, kap megbízást az új kabinet megalkotására, a hadügyminiszter átveszi a tengerészeti tárczát is, a miniszterelnököt pedig a külügyek vezetésével is megbízzák.

Anglia és Portugália.

Madrid, január 6. A „Liberal“ azt a véleményét nyilvánítja, hogy a portugál miniszterelnök azzal a nyilatkozatával, hogy Portugália nemzetközi konfliktus kitörése esetén nem állana egymagában, Angliára érzelt.

Menelik országból.

Róma, január 6. A Stefani-ügynökség jelenté Masszauából: Rasz Makonnen csapatai élelemhiányban szenvednek. Két hadoszlopát, amelyek a tábor környékén portyázásra indultak, hogy élelmezert szerezzenek, a benszülöttek visszaverték körülbelül száz fegyvert elvesztve. Hír szerint Rasz Makonnen békét ajánlott azokkal a feltételekkel, amelyeket Rasz Mangasa ajánlott november havában, de amelyeket akkor visszautasítottak. Rasz Mangasa állítólag nem akar alkudozásba bocsátkozni.

HIRESK.

Lapunk mai száma 8 oldal.

— **Uj báró.** Ő felsége a király, mint értesülünk, Vojnits István bácsbodrogmegyei főispánt a bárói rangra emelte, örökös főrendiházi tagsági joggal. A kitüntetésről szóló királyi kézirat ma leérkezett a fővárosba, s a legközelebbi napok egyikén a hivatalos lap is publikálni fogja. A magas kitüntetés mindenfelé bizonyára nagy meglepődést fog kelteni, mert Vojnits István úgy is, mint tisztviselő, úgy is mint ember kiváló érdemeket szerzett erre a királyi kegyre.

— **Milán király elutazása.** Milán, a volt szerb király, aki tegnap óta vendége volt fővárosunknak, ma délután elutazott Budapestről. Tegnap este meghallgatta az Opera előadását s ma egész délután lakásán, a Royal-vendéglőben volt. Hosszabb időt töltött nála Valatti Rikárd budapesti olasz főkonzul, azután délfelé gróf Apponyi Lajos magyar királyi udvarnagyt tett látogatást az exkirálynál, amit Milán nemokára viszonzott. Délután 1 óra 55 perczkor a kolozsvári gyorsvónattal utazott el. Milán király a kereskedelmi miniszter által rendelkezésére bocsátott szalonkocsiban utazik gróf Zichy Jenő, Elek Gusztáv ezredes és több képviselő társaságában. Biharmegyében Magaslakon holnap kezdődnek a vadászatok, amelyek a jövő hét elejéig tartanak. Innen Milán Nisbe utazik.

— **Tisza és Bánffy.** Az egyik félhivatalos könyvatos jelentése szerint ma a szabadelvű pártkörbe vagy száz röpiratot hoztak, amelynek „idősb Tisza Kálmán és Bánffy Dezső“ a címe, amely olyanformán akarna a „czimzett“eknek szolgálni, hogy egyes politikai ellenfeleiket piszkolja és leleplezi. A röpiratnak ez a tendenciája a szabadelvű pártkörben visszatetszést keltett. Ez a visszatetszés nagyon is érthető. A röpirat (amelynek a honlókán mindjárt az a nagy hazugság áll: „Nyomatott Lipcsében“) valóban nem egyéb, mint csunya piszkolódás és egy tömeg gyanúsítás összehordása. Mi már negyednapja megkapjuk e nyomtatványt, de egyszerűen félretettük, mert nem alkalmas arra, hogy egy komoly újság nyomdafestékre érdeklődjék.

— **Báró Rothschild kitüntetése.** Frankfurtból táviratozzák, hogy a német császár báró Rothschild Alfonzot a porosz koronarend első osztályával tüntette ki.

— **A német császár betegsége.** Mint Potsdamból táviratozzák, a császár állapota már jóra fordult. A császár ma meghallgatta a hadügyminiszter és a katonai kabinetiroda főnökének jelentését. Tegnap udvari estebéd volt, amelyre Bülow külügyi államtitkár is hivatalos volt.

— **A pozsonyak Sziglyinak.** Pozsony város törvényhatósági bizottsági tagjai közt mozgalom indult meg a végből, hogy Szilágyi Dezsőnek életnagyságu arczképét megfestessék a közgyűlési terem számára. A szükséges költségek előteremtésére közadakozás indult meg, mely mindjárt a terv megszületése napján tekintélyes összeget eredményezett.

— **Rómer Flóris szobra.** A magyar régészeti és embertani-társulat néhány évvel ezelőtt gyűjtést indított egy, Rómer Flórisnak, a magyar régiség-tudomány egyik legkiválóbb művelőjének felállítandó szoborra. A közönség felkarolta a tervet s a napokban már a szobor is elkészült, melyet Rómer szülővárosában, Pozsonyban fognak legközelebb felállítani a remekül restaurált ferenczrendi templom előtt fekvő kis park közepén. A szobor költségeihez Pozsony városa ezer forinttal járult.

— **Szilágyi Sándor nagybeteg.** Szilágyi Sándornak, az Egyetemi könyvtár igazgatójának betegsége tegnap hirtelen rosszabbra fordult. Házi orvosa, dr. Horváth Gyula, a legrosszabbra is előkészítette a családot. A szomorú hírre barátai és tisztelői köréből igen sokan tudakozódnak az öreg ur állapota felől.

— **Figarók a Vigadóban.** Budapest fiatal fodorászai a Vigadóban gyűltek össze tegnap este. Táncmulatságot rendeztek és ezzel kapcsolatban a fodorászati szakfolyam hallgatói is bemutatták a tudományukat. Színpadszerű excellens volt feállítva a Vigadó egyik kistermében, itt tartották meg a versenyfésülést. Már-már megkezdődtek a versenyek, mikor egy fiatal fodorász remült arccal nézett körül. Üres volt az elötte levő szék, eltűnt belőle a megfésülendő médium. Lesietett a közönség köré és ott megezőlított egy újságról:

— Kérem uram, adja kölcsön a fejét.

Akihez ezt a furcsa felhívást intézte, nem tudta mire való a dolgot és meglepetten dadogta:

— A fejemet?!

— Csak kölcsön, udvariaskodott Figaró utódja, de nem tudta meggyőzni a meglepett em-

bert. A kosár azért nem rémitette meg. Tovább keresett a közönség közt és nem eredménytelenül. Kapott kölcsön egy fejét. El is nyerte vele (miután szépen megfésülte) az első díjat. Majd hölgyek foglaltak helyet a pódiumon és a fodorász szakiskola nőfodorászai mutatták be tudományukat. — Tünetnyes gyorsasággal építettek szebbnél-szebb frizurákat a női hajfontokból, nehézzé téve a zsűrinek a választást. A táncmulatság kezdete előtt alkotmányos világ volt. Szavaztak a hölgyek, az idei farsang hajviselete fölött döntve. Három viaszbabun voltak bemutatva az elsőségért pályázó hajépitmények. A hölgyek közül a többség a legegyszerűbbre adta szavazatát.

— **Vasúti baleset.** Ma délután egy, Tullnból Bécs felé induló tehervonat hibás váltóállítás miatt „vakvágányra“ ment. A mozdony kidöntötte az útközöt és lezuhant a mélységbe. A legérdekesebb az volt, hogy a mozdony elvált a vonattól, úgy, hogy az egész hosszú tehervonat sértetlen maradt. A mozdony összezuzódott. A vezető életveszélyesen megsérült, a fűtő azonban teljesen épen menekült meg. A váltóór tizenhat órai pihenő után alig egy órája volt szolgálatban, amikor a végzetes hibát elkövette.

— **Ajándék az öreg papoknak.** Szmrécányi Pál szepesi püspök, mint löcsei tudósítónk jelenté, huszezer koronát ajándékozott a papi nyugdíj-egyletnek.

— **Egy lövéses — két hajtó.** Körvadászat volt a napokban a temesmegyei Vinga községben. Javában puffogtak a fegyverek, mikor dr. Bukovecz Sándor egy lövésére hirtelen két hajtó bukott a földre. Közülük az egyik jaggatva panaszkodta, hogy a lábába mentek a sörétek, a másik azonban mozdulatlanul fekvé maradt a talpon. A jaggató emberhez siettek először a közelben levő vadászok. Bekötötték jelentéktelen sérüléseit, melyeket a lábába furdott sörétszemek okoztak. Csak mikor ezzel már elkészültek, nézték meg a másik hajtót, aki mozdulatlanul fekvé, mert meg volt halva. Külső sérülések nyoma nem látszott rajta, így nem tudták elgondolni halála okát. Bevitték a szerencsétlent Vingára, ahol másnap felboncolták. A boncolás során megállapították az orvosok, hogy a hajtót hirtelen ijedség következtében beállott szívzselhűdés ölte meg.

— **Nagy tűz a nádor-utcában.** A Lipótvárosban ma este kilencz óra után az utcák zajába tűzoltó-kürtök hangja vegyült és egész sereg tűzoltókocsik vágtatott az új parlamenti épület felé. Az ég eleven, piros szinben uszott és a közönség azt hitte, hogy az új parlamenti épület ég. Valóságos néparadat tödult a környék felé. A nádor-utcai 21. számú Weltner- és Fried-séle háromemelejes bérház égett. A lakók vették észre kilencz óra körül s mire a tűzoltókért telefonoztak, már az egész tető lángba borult. A vezedelem környékét nagy néptömeg lepte el, úgy, hogy a kivonult rendőrség csak ügygyel-bajjal tudta a rendet föntartani, és a 63. gyalogezred kétszültségének is elég dolga akadt, míg a tűzoltóságnak a szabad mozgást valahogy biztosították. Attól tartottak, hogy a tűz álcasap a szomszédos házakra is. Sistergett, ropogott a hatalmas tető. A tűzoltók előszedték tolólétráikat és csakhamar hatalmas vizugarakat bocsátottak a lángok közé. Ennek eleinte kevés hatása volt, s egyszerre csak óriási robajjal az egész tető-szerkezet és a párkány beomlott. A tűzoltók kifaradtak a munkában és ekkor a közönség állott a szivattyúk mellé. Így aztán egyesült erővel mégis elértek annyit, hogy fél-tizenegy óra tájban a tűz már lokalizálva volt. Tizenegy órakor a kivonult tűzoltóság már hazamehetett és csak egy őrség maradt a helyszínen. A vezedelem hírére a mentők is kivonultak három kocsival, de dolguk nem akadt. A tűz keletkezésének okát még nem tudják. A padláson egész nap nem jártak. Legvalószínűbb az, hogy a tető a kéménytől gyuladt ki. A tűz a házban levő Labancz-féle vendéglő padlásán ütött ki, a vendéglői kémény mellett, a vendéglő konyhájában egész este erősen tűztek. A lakásokban nem esett kár, de azért a lakók legnagyobb része az éjjel szállodában halt. A kár huszezer forint lehet.

— Hamis pénzek a Bácskában. Magyar-Páden, mint szabadkai tudósítónk jelenti, két szerb legényt fogtak el a csendőrek. A legényeket, akik hamis ezüstpénzeket hoztak forgalomba, a csendőrek bekisérték a nagy-kikindai törvényszékhez. A törvényszéknél megvallották, hogy a bácskai vásárokon nagyon sok hamis pénzen adtak túl s hogy a pénzeket mind maguk csinálták.

— Ellopták a szentséget. A zsitvafő-nemesi csendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy a közeli Ohaj község katolikus templomát lelketlen emberek feltörték s onnan a perselyek kiürítése után magukkal vitték az oltári szentséget is. A betörőket mindenfelé keresik.

— A munkáskérdésről. A pozsonyi „Theologiai otthonban” érdekes felfolvasást tartott néhány nappal ezelőtt Schulpe György a munkáskérdésről és a szociális reformról. A felfolvasó különösen a rokkantak és öregek biztosítását, a balesetbiztosítást, a betegség esetére való biztosítást és a gyári higiénia fejlesztését tartja szükségesnek. A felfolvasást nagy közönség hallgatta végig.

— A Zoltán-féle szeg- és iznőküli csukamáj-olaj a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek, vérszegénység, angolkór, skrofózis, tüdővész) kezelések számára. Üvege 1 frt. Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban, Budapest, V. Nagy-korona-u. 23.

Napirend.

Naptár: Szombat, január 7. — Római katolikus: Rajmund hv. — Protestáns: Rajmund. — Görög-orosz: (december 26.) Istensz. Már. — Zsidó: Tebeth 25. Szabbath Schemoth. — Nap két: reggel 7 óra 32 perczkor, nyugszik: délután 4 óra 8 perczkor. — Hold két: éjtel 2 óra 36 perczkor, nyugszik: délelőtt 11 óra 44 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. Téli tárlat az új műcsarnokban, nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig. Belépti díj 50 krajczár. A Nemzeti Szalon kiállítás (Ferenciek tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig. Belépti díj 20 krajczár.

Nemzeti múzeum képtára nyitva d. e. 9—1-ig. Többi tárai között a néprajzi osztály is, 50 krajczár belépti díj mellett tekinthetők meg. Kereskedelmi múzeum a városligeti iparcarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

Technológiai iparmúzeum tárlva. A „Hódoló díszfelvonulás”, Kiszénbút Fennsík őrjáti körképe, Városliget, Andrásy-ut végén, látható reggel 9-től este 5 óráig. Belépti díj 50 kr. Gyermekjegy 20 krajczár.

A Petőfi-Társaság nagygyűlése.

A Tudományos Akadémia dísztermében ma tartotta huszonharmadik nagygyűlését a Petőfi-Társaság. A díszes hölgyközönség és a lelkes diáksereg ma is teljes számban megjelent, de annál kevesebben voltak ott a társulat tagjai. Rosszulléte miatt kimentette magát Jókai Mór is és így elmaradt az elnöki megnyitóbeszéd. Az ülés Szana Tamás titkári jelentésével vette kezdetét, amely visszatekintett az elmúlt év működésére, felemlítette a szabadságharc jubileumának megünneplését, a Petőfi-album kiadását, a Petőfi ereklyék gyűjtését és a társulat anyagi gyarapodását is. Majd az év folyamán elhunyt tagokról, Mészáros Károlyról, Abonyi Lajosról és Margittay Dezsőről emlékezett meg a titkár, aki ezután felémlítette, hogy a társaság új tagjai lettek Bartha Miklós, Makai Emil és Gárdonyi Géza.

A titkári beszámoló után az új tagok egyike, Bartha Miklós tartotta székfoglalóját „Nemzeti irány” című felfolvasásával. Lendülettel, költői képekben gazdag fejtegetésében rámutatott arra, hogy a magyar irodalomnak se szabad ellelejenie a nemzeti irányt. A magyar író ne táplálja közönségét azzal a morzsával, amely Zola asztaláról a szemétre kerül.

Érdekes felfolvasását Bartha így fejezte be: „A szépirodalom az ábrándvilág képeit rajzolja elénk; a nemzeti érzés a hajdankornak hagyományos képeiből alakul. Az egyik képsorozatnak nem szabad megzavarni a másikat. De ha a szépirodalom nincs összhangban a nemzeti érzülettel, akkor fölbomlik az egysúly az ábrándvilág képei és a hagyományok képei között s ezzel együtt fölbomlik a nemzeti lélek egysúlya is.

A valódi irodalom arra törekszik, hogy benne minden olvasója otthon érezze magát. Ne hiányozzék belőle az a kedves jótét, melyet a tűzhely melege ad. Találkozzék az olvasó a könyvben is-

merős alakokkal s hallja meg az író úterverésében saját szívének dobogását.

Ezt a célt csak azok érik el, kik nem merítgetnek lusta kényeskedéssel idegen vizekből, hogy azzal kikenjék-fenjék szellemüket, hanem akik egész valójukat beledobják a nemzeti érzelmek tengerébe s lány habjaiban megtisztulnak az idegen befolyás nyúgeitől.

Dalunk színes sokasága bizonyít emellett, hogy a költészetnek termékenyebb talaja nincs a mi földünkönél. De ha minden dalunkat elsöpörné egy nem képzelhető vihar — és együtt a népköltéssel megsemmisülne egész irodalmunk s a drága romhalomból nem maradna fenn egyéb, mint annak a világszeninek a kölete, kinek nevéből nemesi czimert alkotott magának a Társaság: akkor is, miként Cuvier egy gerinczcsigolyából az őslényt, e kötetből meg lehetne konstruálni a magyar nemzet egyéniségét, fajbéli előkelőségét, szándokos szenvedését, költői hajlamait, szellemi képességeit és nemes szokásait. Miért? Mivel e nagy költő gondolatai, vágyai, keservei, szenvedélyei és tehetségei tökéletes összhangban voltak a nemzeti lélekkel. Legyen ő a mintánk versben és prózában, ha hűvek akarunk lenni e Társaság nemesi czimeréhez!

Gróf Zichy Géza ült ezután a felfolvasó-asztalhoz, hogy bemutassa „Lámpaláz” című humoros csevegését, amely tele van érdekes reminiscenciákkal. Ha jól emlékszünk, a szerzőnek ezt a csevegését évekkal ezelőtt már hallottuk egy ízben a Kisfaludy-társaság nagygyűlésén, de gróf Zichy azóta változtatott, meg bővített is a tárgyán.

Ábrányi Emilnek egy szintén régibb költeménye után Bársony István ült a felfolvasó asztalhoz. A természetből vette Bársony ez alkalommal is felfolvasása tárgyát. Költeményt írt prózában az őszi kikericéről, az utolsó virágról. Mikor a rónán végigsívit az elmulás szele, mikor minden szín elhal, minden virág elporladt, akkor jelenik meg a kikerics. Százegzerszámra és mégis egyedül, mert körülötte sehol más virág nem nyílik. És az árva virág fakó egyedüliségében hiába kérdi, milyen a tavasz. Soha nem tud meg semmit a kikelet színpompájából, soha nem érzi a tavaszi szellő légy lehellejét. Az őszi nap hideg sugarában egyedül sűrűdik. Egy elkésett pillangó repül felé, de nem száll le rá szerelmes ajakkal, hiába hívja az árva kikerics. A pillangó büszkén siklik el fölötte, hisz ővé volt az utolsó rózsza csókja. Bokráta se illik ez egyszerű virág, csak sarkoszonának jó. És mikor az első dermesztő köd leszáll, hervadtan konyul le a kikerics lilaszín szirma.

Ezután Bartók Lajos olvasta fel „Szirmai Tamás — Szirmai Jób” című balladaszerű költeményét, amely a kurucz idők egy érdekes alakja köré állított három képből áll.

Szirmai Tamás kalandos élettörténetét mondja el a költemény. A vén kurucz halálakor is így szól fiának: Végy női magadnak és ha gyermekeid lesznek, nevezd el egyik fiadat Jóbnak, a másikat Tamásnak. Jób tudjon tűrni a házfért, Tamás pedig sohse higgyen a németnek. A költeményben sok hangulatos rész van, szinte mi is visszavágnak azokba a boldog időkbe, amikor a halálklók is bonmotokat mondanak.

Az ülést Rákosi Viktor humoros elbeszélése fejezte be. „Történet, amelynek vége nincs”, de igenis van eszritje, fordulata, érdekessége. A közönség Rákosi derült ötletein kitűnően mulatott.

E történetnek különben csak vége nincs, ellenben van — története. Szana Tamás a mult héten szólította fel Rákosi Viktort, hogy a Petőfi-Társaság nagygyűlésén felfolvasást tartson. Rákosi kitérőleg felelt:

— Volna ugyan egy kis történetem, de még nincsen vége.

Szana erre nem felelt egy szót sem, hanem egyszerűen beletette a műsorba: „Rákosi Viktor Történet, amelynek vége nincs.”

Igy kellett ezután Rákosinak hamarosan valami történetet írni, ami akármilyen lehetett, csak éppen végének nem szabadott lennie.

Egy óraker a társaság tagjai ebédre gyűltek össze az István főherceg-szállóban. Az ebédén a felköszöntök egész sora hangzott. Az első Bartók Lajos alelnök mondotta. Jókait ünnepelte; az ő műveinek millenniumi kiadása éppen most lett teljes, mert előttünk van már mind a száz kötet. A nagy koszorú az e-x-l-e-x-állapot dacára kifizette adóját és éppen az adóhivatalba menet hűlt meg. Ezért nem róhatja le most adóját az irodalom iránt. Jókai helyett a mai nagygyűlést Bartha Miklós kezdte meg egy felfolvasással, Bartók Géza ülti poharát.

Vértessy Arnold, mint a társaság egyik legrégibb tagja, az új tagokat, Bartha Miklóst, Gárdonyi Gézát és Makai Emilt élteti.

Bartha Miklós elmondja, hogy mindig kitűnően tudott aludni, míg egyszerre csak álmatlanságba esett. Orvosa sokáig kutatta az okát, de hiába. Végre megpillantott ágya mellett az éjjeli szekrényen egy kis könyvet. Ezt ügyesen elkobozta tőle és Bartha azonnal ismét tudott aludni. „Ennek a könyvnek, mondá az orvos, a könyvszekrényen van a helye és nem az éjjeli szekrényen, mert ettől magyar ember, ha olvassa, nem tud aludni. Ez a könyv pedig Endrődi Sándor kuruczdalait tartalmazta. Poharát emeli Endrődire.

Makai Emil végtelenül szellemes toasztban mondott köszönetet, amiért megválasztották és a lakomán is megemlékeztek róla. Az egész fiatal költő-nemzedék kitüntetését látja abban, hogy helyet adtak neki e társaságban és érzi, hogy a Petőfi-társaság régi tagjai ama mesterek, akiknek nyomdokaiban kell haladnia az új nemzedéknek, amelyet ők tanítottak meg arra, hogy az írás a költő imádsága. A társaság felvirulására ülti poharát. (Zajos éljenzés. Makait mindenki üdvözlé.)

A harmadik új tag, Gárdonyi Géza, levélben mentette ki távollmaradását.

Rákosi Viktor nem toasztot mond, hanem indítványt tesz. Most van ötven esztendeje, hogy Petőfi Sándor eltűnt. Ebből az alkalomból a társaságnak valahol Erdélyben (esetleg Kolozsvárott) nagy irodalmi emlékünnepet kellene rendeznie. (Általános helyeslés.)

Rákosi terve fölött a fehér asztalnál nyomban élénk eszmecsere indult meg.

Bartók Lajos és Bercsényi Béla felköszöntik gróf Zichy Gézát, aki válaszában azt mondja, hogy az egyik költőnek, a másik zeneszerzőnek, a harmadik virtuóznak tartja, de igen kevesen ismerik egy negyedik oldaláról, arról, hogy milyen szerető, ragaszkodó barát. Élteti régi jó barátait, Bartók Lajost és Szana Tamást.

Jakab Ödön és dr. Kenedi Géza Bartha Miklósról tosztoznak, dr. Kovács Dénes pedig elmés szavakkal Szabóné Nogáll Jankára, a társaság egyik nőtagjára, aki szintén ott volt a lakomán.

Az ebéd, amelynek rendezése két jeles író, Rákosi Viktor és Sebők Zsigmond kulináris tehetőségét is dicséri, ilyen módon kitűnő hangulatban tartotta együtt a társaságot, körülbelül négy óráig.

Uralkodók a színházban.

Odilon Helén, az ismert bécsi színésznő mondja el az alábbi cikkben megjegyzéseit azokról az uralkodókról, akiknek színe előtt bemutathatta művészetét. A cikkben elmondott apróságok, mint finom és közvetlen megfigyelések, értékes vonások az illető uralkodók jellemrajzához.

— A felség jön! . . . Ezeknek a szavaknak varázserejük van a színháznál. Az egész épület megélnékül, a művészek meg mintha villamos áramot vezetnének keresztül. Az intendáns, igazgató s az intézet művészeti vezetője, akik eddigi szolgálatukért a halhatatlanságra, vagy legalább egy kis rendjelre aspirálnak, frakkba vágják magukat és az alázatosságtól szinte elolvadva várják a bejáratnál a felséges vendéget.

A művészek tulajdonképpen csak kétféle publikumot szabadna ismerni: hálást és hálátlan. A művészek azonban, noha általában demokráta népnek vallják magukat, óhajva óhajják

a „magas látogatásokat“ (ahogyan németül mondják) és bevallják vagy tagadják, de bizony három emelettel emelkedik ilyenkor az önértékük.

A legfigyelmesebb hallgató és legkedvesebb tetszésnyilvánító I. Ferencz József császár és király. Szereti, ha a főhercegek gyakran eljárnak a magánszínházakba is, ha támogatják, segítik őket.

A felséges ur abban az időben, mikor még premiérekre is eljárt, önfeláldozó támogatója volt a kísérletező szerzőknek, akiknek alapos kilátásuk volt a bukásra. Mindenki megfigyelhette, hogy anint a publikum köhécselni és ásítani kezd, a király kihajol páholyából és addig vissza sem huzódik, míg a köhécselés és ásítás el nem múlt, vagyis, míg észre nem veszi a közönség. A fölvonás végén aztán tapsolt egy kicsit, s a publikum akarva nem akarva követte a példáját. A nemtetszés nyilvánítása így mindenkor elmaradt, de az is megesezt akárhányszor, hogy a király protegelálása megmentette a darabot, sőt a jövőjét is biztosította.

Különösen hálás hallgatók voltak: II. Ernő, az elhunyt aszsz-kóburg-góthai herceg, Milán, a volt szerb király és Ferdinánd bolgár fejedelem, uralkodásának mézesbeteiben. Valahányszor külföldön jártak és színházban voltak, mindig hagytak hátra valami kitüntetést — az uraknak. A hölgyeket csak karpereczekkel ajándékozták meg. A kultúra haladásának tartotta mindenki, mikor végre egy hölgy is kapott rendjelet az államnak és a művészetnek tett szolgálatait. Nagy volt az öröm a művésznők körében, csak az a kár, hogy a hölgyekkel szemben minden uralkodó fukar rendjelek dolgában.

Viktória, az angol királynő csaknem mindig külföldi művészeket hív magához. (Színházba soha sem megy.) A felséges asszony nagy zeneértő s az éneket vagy zongorát fejbőlintással és halk lábdobogással kíséri, miközben szemei élénk figyelemmel kísérik a művész vagy művésznő mozdulatait. Ez azonban nem tart sokáig. A fejbölgatás egyre élénkebb és erősebb lesz, a szemek azonban becsukódnak s a lábdobogás is elmarad. Ha a királynő szemei ilyenkor találkoznak a művész tekintetével, akkor összeszedi magát és igyekszik az álmot kicsit elhalasztani. Hanem aztán — hanem felségsértés, hát kimondom — bizony horkol is a felséges asszony. Istenem! Miért ne horkolna egy király vagy királynő? Mikor a főudvarmester látja, hogy a királynő már keblére hajlja a fejét, akkor követi a példáját s utána a jelenlevők mind. Perzse nem alva. Olyankor így nyilvánítja tetszését a magas publikum.

Egészen másképp történik a dolog, ha a walesi herceg is jelen van. Ő a lehető leghangosabban fejezi ki tetszését, semmit sem törődve az etikettel. „Hó-ó-ó! Oh, oh!“ kiáltoz folyton s ha sevet, hát azt a szomszéd szobákban is meghallják. Ha valami különösen mulattatja, akkor a könyökével oldalba döfi a szomszédját, hogy a figyelmét felélántsák.

A megboldogult Frigyes német császár sohasem ment el a színházból anélkül, hogy meg ne köszönte volna a művészeknek játékukat. Amíg az előadás tartott, egy percre sem vette le szemét a színpadról. Ha a művészek egy jó ötletet mondtak vagy mókázta, a császár igen jóízűen nevetett rajta és tapsolt is. A szebb színésznőkre meg mindig fölhitva környezetének figyelmét.

Vilmos császár, Frigyes fia, félig-meddig szakértő szemmel nézi az előadásokat: mint az olyan ember, aki a kulisszák mögött is járton. (Amint-hogy ugy is van. Ez azonban nem Odilon asszony megjegyzése.) Nehány esztendővel ezelőtt még gyakran járt a császár próbákra és nagy kedvvel oltasta az olyan darabokat, amelyeknek előadását az intendántura nem engedte meg. A kormánytól proszkribált színműveket meg épen okvetetlen meg kellett neki szerezní. Hauptmann egyik darabjával, a „Takácsokkal“ is megesezt, hogy a kormány nem engedte előadni. A császár, aki érdeklődött Hauptmann műveit iránt, magához kérte a kéziratot és némi korrekturát eszközölt rajta. Csak

nagyon keveset. Azután megengedte a darab előadását. A császár, mint közvetlen környezetéből tudom, így nyilatkozott Hauptmann darabjáról:

„A darab magával ragadja az embert. Semmi kifogást sem lehet az ellen tenni, ha színpadra viszik a nyomoruságot, mely egyes vidékeken, a helyi körülmények következtében, uralkodik. Csak nem szabad ezzel a népet hiába fölzigatni, hanem egyuttal megmutatni azt az okos módot is, amelylyel a nyomoruságon változtatni, enyhíteni lehet.“

Miklós czár, mint a nagyapja is volt, nagy színházkedvelő. Pályatársaim mondják, ha német előadást hallgat és nem ért meg valamit, rögtön megkérdezi a czárnétól. A czári pár szeret gazdag jutalmat adni a művészeknek, akiknek azonfölül köszönetüket is kifejezik.

Látzólag a legfigyelmesebb hallgató Károly román király, ellentétben a királynéval, aki egy pillantást sem vet a színpadra. A király is inkább csak a publikumot szemléli. Mikor a darab vége közeledik, olyan kifejezés ül az arcára, mintha azt mondaná:

— Hála Isten! Csakhogy vége van már!

A legnagyobb hallgató Sándor, szerb király. Előadásközben folyton dobol a páholy szélén és méltóztatik neki a zene taktusát kivenni. Ezt a foglalkozást, mely a publikumra nézve nem a legtellemesebb, csak akkor hagyja abba, ha egy szép művésznő lép a színpadra. Akkor megigazítja orrán a csipetjét, hogy jobban lásson és egészen kihajol a páholyból. Ilyen pozitúrában marad, míg az a bizonyos hölgy a színpadon van. Azután folytatja a dobolást.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Operaház. A „Troubadour“ mai előadásának (mert a „Troubadour“-t adták) bonyadalmas előzményei vannak. Eredetileg a „Hugonották“ volt kitűzve, de Vasquez grófné lemondott és így nem volt Valentine. Mayerbeer operája helyett ezután elő akarták adni a „Zsidó nő“-t. Recha ábrázolója, Diósy né azonban nem vállalkozhatott arra, hogy énekeljen és végre a délutáni órákban rátértek a „Troubadour“-ra. Az előadásról szólva föl kell jegeznünk egy kellemes viszontlátást. A Semsey Mariska érdekes, elegáns alakja jelent meg ismét a színpadon, ahol szerepköre május óta (azóta, hogy nem hallottuk) nagyon fogyatékosan volt betöltve. Csak az ő művészintelligenciája mellett vált lehetségessé, hogy énekesnő ényyi idő után minden próba nélkül beugorjék egy előadásba. Azuczenája különben egyre erősebben női ki magát. Éneke folyton nyer kifejezésben és szíjben, játéktehetségét pedig már régebben fölfedezték. A közönség ma elhalmozta tetszésnyilvánozataival. Manricot Larizza énekelte; ez a „Zsidó nő“ Eleázrja mellett legjobb szerepe.

* Griseldis. Coltrau „Griseldis“ című olasz operája most (Hartmann Lajos német fordításában) színre került Pozsonyban. Dicsérik a zene dallamosságát, drámai jellegét és nem egy eredetiségét. A közönség az újdonságot nagy tetszéssel fogadta.

* Hangversenyek. Sauret Emil hegedűművész 23-ikén hangversenyez a Royalban. A múlt héten Lipcsében a Saint Saens h-moll versenyt játszott zenekarral. — D' Albert Jenő 27-én Budapesten zongorázik a Royalban és február elsején svájci körúttára indul.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A kényszerfotográfálások. Anno kényszerfotográfálás és szociálista-tolonczozás, levelet irt Kasics Péter a budapesti szociálista pártvezetőségnek. Fölösleges megjegyezni, hogy a levél tartalma sértő volt, még pedig ezuttal a kormányra nézve. A levélnek nagyon megörültek a szociálisták és ki is adták a „Népszavá“-ban. A „Népszavá“-ból az Aradon megjelenő „Munka óra“ című lapba vette át Mikulik Károly szerkesztő. A nagyváradi királyi ügyészség sajtópórt indított a levél miatt Mikulik ellen s az esküdtek ver-diktie után két hónavi fogházra ítélte a törvény-

szék. Schwarz József, a Budapestről kiutasított szociálista agitátor, mint Mikulik védője semmi-ségi panaszt nyújtott be az ítélet ellen a királyi kuriához. Schwarz azzal érvel, hogy miután a cikk Budapesten jelent meg először s a szerző nem is Mikulik, hanem Kasics Péter, a nagyváradi törvényszék illetéktelen volt az ítélet-hozásra. A kuria alaposnak fogadta el ezt az érvelést, és megsemmisítvén az esküdtszék ítéletét, az egész eljárást megszüntette.

Rablók kivégeztetése.

Szerbiában ismét többszörös kivégzés volt. Még nem feledezték el a férjgyilkos asszonynak az agyonlövését, már újabb véres látomány tartja izgatottságban a passzaroviczi lakosságot. E városban tizenkét tagból álló rablóbandát ítéltek halálra, ezek közül a múlt héten hármat, Gruics Istvánt, Milanovics Milosavót és Zsivánkovits Drágót saját szülőföldjükön kivégezték.

Az igazságszolgáltatás olyan volt, mint a szerb papnénál, nyilvánosan történt. A borzasztó látványossághoz az egész város és környéke a vesztőhelyre sereglett, sőt Belgrádból is sokan utaztak oda olyanok, akik az efféle látványosságért nagy utat is megtesznek. Ez alkalommal azonban még a legelfásultabbak is nagy lelki rázkódtatás-soknak voltak kitéve. Egy szemtanu így beszéli el az esetet:

— Nyolcz, lövés által történt kivégeztésnél voltam jelen, tehát idegeim eléggé megedződtek az ilyen látványossághoz, s kivégzésnél azonban olyan megrázó jeleneteknek voltam szemtanuja, hogy lelkekre, több kivégzést nem néznék meg.

Korán reggel, még alig derengett, már beláthatatlan néptömeg foglalta el a határban levő Szopot-hegy alját, hol a kivégeztés végrehajtandó volt. Ember, asszony, gyermek, egymás hátán szorongtak; czivakodás, verekedés támadt, mindenki elől akart állani. Ott költötték el reggelijüket és türelmesen várták, míg a törvény emberei megérkeznek.

Hosszas várakozás után a város felől már látszott a karaván, elől a lovas csendörök s utánuk három taligás kocsi, mindegyiken egy-egy, s saroglyához kötött deliquens feje bukkant elő. Oldalt a kocsik mellett szuronyos csendörök haladtak, a menetet ismét lovascsendörök zárták be. Nagy mozgás támadt a tömegben, minden szem a szomorú menet felé fordult.

A megasott gödrök mellett az égnek meredő faoszlopok közelében megállott a menet. Az elítélteket leemelték a kocsikból. Az egyik, a legnagyobb és legizmosabb eszméletlen állapotban volt, úgy kellett felcsozni.

Azután sorban az oszlopokhoz kötötték az elítélt zsványokat.

Dulakodással, harapással és rúgással iparkodtak ezek a rendörök megakadályozni munkájokban. Mind hiába volt, a rendörök hiven teljesítették kötelességüket.

Mikor már meg voltak kötözve, egy lelkes lépett az elítéltekhez, kérve őket, szálljanak magukba és bánják meg bűnüket.

E felszólításra leirhatatlan jelenet következett. Az elítéltek sirva, jajveszékelve kérték a pópát, a bíróságot, segítsenek rajtuk.

Miután ez nem használt semmit, a nagyközönséget hívták fel esdekelve, hogy szabadítsa fel izzonyu helyzetéből.

Ez a jelenet oly benyomást tett a közönségre, hogy nem maradt szem könyvtelenül. Elfojtott zokogás, elájultak sikoltása vegyült az elítéltek velőtrázó rimánkodásába.

De egyszerre csak rideg kommandó harsogott a jajongókat:

— Czólozz! . . . Tűzelj! . . .

Eldördültek a fegyverek, a három oszlop egy pillanatra nem látszott a füstgomolyától, a közönség hanyatt-homlok rohant a vesztőhelyről, hogy ne lássa a kivégezettek véres alakjait.

Mikor már a közönség széteszladozott, egy elkésett parasztember rohant a bírák elé és kért,

őket, hogy végezzenek vele is úgy, mint a haramiákkal, nagyon szegény, nincs keresete, meg akar halni.

Vukovics Alexának hívják, Belgrádban ez ügyben már járt a törvényszéknél, de ott alamizsnával küldték el. Meggondolta a dolgot, neki nem kell alamizna, hanem a mindentől megszabadító kegyelemgolyó. Vukovics Alexát elvezették, aki pedig keserű panaszszal illette a törvény embereit, hogy nem tesznek igazságot, amikor neki olyan terhes ez az élet...

EGYESÜLETEK.

***. A közjegyzők egyesülete.** A királyi közjegyzők országos egyesülete ma tartotta rendes évi közgyűlését a budapesti királyi törvényszék egyik tanácstermében. Zimányi Alajos budapesti királyi közjegyző, az egyesület elnöke, megnyitó beszédeben beszámolt az egyesület múlt évi tevékenységéről. A közgyűlés dr. Charmant Oszkár főmunkatársát indítványára, tekintettel a polgári törvénykönyvnek folyamatosan levő szerkesztési munkálataira, a következő határozatot hozta:

Az ingatlanokra vonatkozó dologi jogok szerzése tárgyában az eddigi egységes szerzési ügyletnek kettéválasztását, bár az ugynevezett dologi szerződésre fektetett telekkönyvi rendszernek némely előnyeit elismeri, hazai viszonyaink közt főleg gyakorlati szempontból elfogadásra nem ajánlja. Hogy azonban az ügyletnek kötetlen mozzanataira vonatkozó bírói cogitációt mellőzhetőnek s a telekkönyvi bejegyzést pusztán a dologi mozzanatokra vonatkozó s a telekkönyvi hivatalok által teljesítendő formális cogitációra alapítottak s ez uton egyszerűsített a bíróságokat a peren kívüli eljárás ezen ágára vonatkozó teendők ellátásától felmenthetőnek véli, hogy az ilyen alapokon fekvő telekkönyvi rendszer garanciáit a szerzési ügyletre vonatkozó közokirati kénszerre s a közokiratot felvevő királyi közjegyző felelősségére véli alapítandónak, mely felelőség a telekkönyvi jog változás előfeltételnek felforgására, jelesen: a kötelező világi mozzanatok közli összhangra, valamint a telekkönyvi bejegyzés előidézésére volna kiterjesztendő.

Tanítógyűlés nappal.

Azért nappal, mert ma ünnepnapnak ürelhetett a tanítóság, vizkereszt napjának, melyet a magyar tanítók kaszinója lefoglalt a közgyűlés számára. Harmadfélszázán gyűltek egybe a József-köruti klubba, hogy a kaszinó ötödik közgyűlését minél impozánsabbá tegyék. A pártokról, melyek a kaszinó restaurációja előtt keletkeztek, már szóltunk. Körülbelül ismeretes volt a pártok számáránya is a tanfelügyelőnek intézőigazgatóvá való jelöltetése körül. Ma azonban fölvonultak a fővárosi tanítónők is, gyakorlati választói jogukat és velük, mint ismeretlen mennyiségű (az asszony mindig ismeretlen mennyiségű) szemben épen tanácstalannal állottak a jósok.

Csak a közgyűlés megnyitása jelezte, hogy a tanítók nagy többsége Verédy Károly tanfelügyelőt választja meg igazgatóvá. Sejtette ezt az a türelmetlenség, melylyel a lelépő intézőigazgató indítványát fogadták a közgyűlés elnökségére való jelölésnél. Mártonffy Márton iparoktatási főigazgató és Vajdaff Gusztáv elemi iskolai igazgató állottak szemben, mint elnöki kandidátusok. Minthogy Vajdaff elnökjelölti a teremben volt, egészen patriárisztikusan azt mondotta, hogy ám válasszanak közte és a távollevő között. Konstatálta azután a közfölemelésekből, hogy a tanítóság kegyeltje, és elfoglalta az elnöki széket.

Hamarosan tullestek a Szathmáry György fölött mondott emlékbeszéden, melyet Bardócz Pál olvasott fel.

Következett a nap eseménye: a szavazás. Az eredmény, hogy 187 beadott szavazatból Verédy Károly tanfelügyelő kapott 133 szavazatot, Brantner Albin fővárosi tanító 173, Schnöller Lajos polgári iskolai tanár 161, Tanos Sándor elemi iskolai igazgató 114 és Ember Károly képezési igazgató 103 szavazatot. Bardócz Pál 173 szavazattal tükárrá lett. A régi igazgatóság három tagja közül: Révhegyi Iván 86 és Nagy László 87 szavazattal bukott ki az igazgatóságból.

Következett az elmúlt kaszinói évről való beszámolás.

Révhegyi Iván lelépő intézőigazgató a tükári jelentést olvasta fel. A főmunkatársak, daloskör-szervezés, kézimunka-tanfolyam alakítás, a szabadságharcz ötvenéves évfordulójának megünneplése, komoly tanügyi kérdések megvitatása és vidám estélyek rendezése foglalták el az elmúlt esztendő. Új, hogy egy iskolai tudakozó-irodát akarnak szervezni és a tanítók névmagyarosítása tárgyában olyan akció indult meg, amelynek költségeihez a tanügyi kormány is ígérte hozzájárulását.

Hasonló élénk tevékenységről számolt be a kaszinó tanügyi igazgatója: Nagy László, mire Sennyei Ferencz kéri a lelépő igazgatókat, hogy a megválasztott tanfelügyelő személye ne legyen akadály a további együttműködésnek. Révhegyi Iván tiltakozik az ellen, hogy személyeket vonjanak a vitába. Szólv és igazgatótársra nagyra becsülik a tanfelügyelőt és nem személye miatt lépnek vissza, hanem tanfelügyelői állása miatt, melyről azt hiszik, hogy a kaszinó tagjait fesszéyezni fogja.

Következett a pénzügyi igazgatónak, Brantner Albinnak jelentése.

Ezzel a közgyűlés véget ért. Délután Matzinger Lujza Erzsébet-árvaházi igazgatónő huszonöt éves jubileumának alkalmából közebed volt, melyen az új igazgató, Verédy Károly tanfelügyelő üdvözölte a jubiléust.

A lakoma vége felé a győző és legyőzött párt barátkozás felé hajlott és bár a lelépő Révhegyi igazgató kijelentette, hogy „ellenzékbe vonul,” később még Mártonffy Márton főigazgató is, akit elmaradt elnöksége miatt deputációhozott a lakomára, jó kedvre derült és elmondotta „el nem mondott elnöki beszédét.”

Késő estig együtt maradt a társaság.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, január 6. (Zárlat.) 4-2% os papír-járadék 101.30, 4-2% ezüst-járadék 101.05, 4% os osztrák aranyjáradék 101.80, 4% magyar aranyjáradék 100.40, magyar koronajáradék 98.10, osztrák hitelintézeti részvény 226.—, osztrák-magyar bank 157.—, osztrák-magyar államvasut 154.40, déli vasut 27.30, bécsi váltóár 169.18, londoni váltóár 204.07, párisi váltóár 810.—, bécsi Bankverein 133.20, villamos részvény 159.90, 3% magyar arany-kölcsön 87.70, Észak-nyugati vasut 119.—, Elbavölgyi vasut 130.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, január 6. (Utótőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 226.20, Osztrák-magyar államvasut 154.60, Déli vasut 27.40, Alpési bányarészvény —.—, Bécsi Bankverein —.—, 4% os magyar aranyjáradék —.—. Az irányzat nyugodt.

New-York, január 6.

	január 6.	január 5.
	cents	cents
Buza január	75 ⁵ / ₈	76 ⁵ / ₈
„ márcziusra	77 ⁴ / ₈	78 ³ / ₈
„ májusra	74 ⁴ / ₈	74 ⁷ / ₈
Tengeri májusra	41 ⁴ / ₈	41 ¹ / ₈

Chicago, január 6.

	január 6.	január 5.
	cents	cents
Buza májusra	70	70 ⁵ / ₈
Tengeri májusra	36 ⁴ / ₈	36 ⁷ / ₈

Heti lóvásár. A tegnap tartott heti lóvásárra felbajtottak 192 darab elsőosztályú és 316 darab másodosztályú lovat, vagyis összesen 508 darabot, eladták 243 darabot.

Vasutépítés Kín-Ázsiában. A szultán utasította a közmunkaügyi minisztériumot, hogy készítse elő a szerződést és a koncesszió föltételeit azokra a kis-ázsiai vasutakra nézve, amelyeknek terveit gróf Kapnist bemutatatta. Beavatott körökben nem vonnak abból a formalitásból, amely minden koncesszió-kérésnél szokásos, messzebbmenő következtetéseket, sőt ellenkezőleg, mint eddig, ugy most sem tartják valószínűnek, hogy gróf Kapnist megkapja a koncessziót.

Budapest, január 6. A mai ünnepi magán-forgalomban az üzlet csak néhány kötésre szorított. Az irányzat nyugodt maradt. Kötések: Osztrák hitelrészvény 360.40—360.75 forint, osztr.-magyar államvasut 362.50—362.75 forint.

Zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 360.50 forint.

Gabonaforgalom:

1899. január 5.

	érkezett	elszállított
	méter	mázsa
buzából ..	4587	—
rozából ..	—	—
árpából ..	1986	800
zabból ..	101	—
tengeriből ..	411	100

Kikészítési forgalom.

Előjegyzett buza	3325 mm.
„ rozs	— mm.
„ árpa	— mm.
„ liszt	3987 mm.

IDŐJARÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távtrali jelentése 1898. január 6-án reggel 7 órákor

Állomások	Legmagasabb hőm. 100 +	Alacsonyabb hőm. 100 -	Átlag hőm. 100 +	Állomások	Legmagasabb hőm. 100 +	Alacsonyabb hőm. 100 -	Átlag hőm. 100 +
Arad	28.6	-07.1	8	Pécs	25.0	+02.8	13
Békéscsaba	27.3	-02.1	1	Szeged	26.4	+04.1	13
Budaörs	28.5	+04.6	1	Székesfehérvár	26.9	+05.0	13
Budapest	28.4	+05.0	1	Torino	26.3	+01.8	13
Békéshely	27.0	+02.3	1	Florenca	26.8	+02.3	13
Bonyhád	26.1	+03.3	1	Róma	26.5	+03.5	13
Sopron	29.5	+03.0	1	Nápoly	24.5	+01.2	13
Eger	28.2	+02.4	1	Brindisi	20.0	+00.0	13
Keszthely	20.0	+00.0	1	Palermo	29.0	+8.2	13
Zágráb	29.4	+00.3	1	Málta	23.9	+10.0	13
Fiume	25.2	+02.1	1	Zürich	27.2	+07.0	13
Cirkvenica	25.6	+01.6	1	Biarritz	22.2	+08.1	13
Pancsova	25.3	+01.4	10	Nizza	25.0	+02.0	13
Termezvár	24.2	+02.0	1	Páris	24.3	+08.5	13
Arad	24.2	+02.0	3	Koppenhága	24.5	+02.0	13
Bécs	25.7	+02.9	1	Hamburg	26.7	+00.8	13
Szolnok	20.0	+02.9	1	Berlin	26.1	+01.6	13
Eger	26.9	+03.0	1	Christiansund	22.6	+08.0	13
Dobozsan	24.4	+02.2	1	Stockholm	20.0	+00.0	13
Köszeg	26.8	+07.3	1	Szent-Pétervár	20.0	+00.0	13
Ujváros	24.7	+01.5	1	Moskva	20.0	+00.0	13
Budapest	26.3	+00.2	1	Varsó	20.0	+00.0	13
Nagy-Váradi	26.1	+02.6	2	Kiow	20.0	+00.4	13
Köszeg	23.3	+02.5	5	Odessa	—	—	13
Nagy-Szombat	21.6	+01.4	18	Szibiri	55.5	+05.7	13
Bécs	20.1	+03.2	1	Szibiri	60.9	+03.5	13
Bármény	20.1	+01.8	1	Konstantinápoly	24.7	+05.2	13
Kálmánfalva	27.3	+05.6	1				

Az időjárás helyzet tegnap óta lényegesen változott és egyáltalán bonyolultabb lett. Európa időjárásában tulstutyban van a csapadékos jelleg. A hőmérséklet keleten csökkent és nyugaton emelkedett. Hazánkban a lecsapadások az ország keleti felére szorítottak és ma reggel csak Erdély déli részén esik, egyébként az idő nyugatról szárazra fordult. A hőmérséklet süllyedésben van, az erős szelek lassanként csillanódnak. Részben felhős, száraz idő várható, mérsékelt fagygal.

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

Elsőrangú hazai gyártmány.

Gőzcseplők

Pontosan ez:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

részvény-társulat

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli gazdasági gépgyára mely a gazdálkodáshoz szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megítétele előtt kérjük minden szakszavú kéreccsel bizalommal hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel és szakmai felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szakkönyvtár | Munkások.

A világ leghasznosabb ujságja!

„Biztosítási és Közgazdasági Lapok” mert ezen lap minden előfizetője

8000 korona erejéig

van biztosítva a Nemzetközi baleset-biztosító részvény-társaságnál (Adria bizt.-társ. által alapítva.) Mindenki, aki negyedévre fizet is elő, forduló postával megkapja a saját nevére kiállított kötvényt.

Előfizetés: egész évre 10 forint, félévre 5 forint, negyedévre 2 forint 50 krajár, mely a laphoz, Budapest, VI., Aradi-utca 40. szám alá küldendő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1899. szombat, január 7-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bélet 6. Havi bélet 6.

A nagymama.

Vígjáték 3 felvonásban. — Írta: Csiky Gergely. Személyek:

- Eremi gróf... Sz. Prielle... Erő... Zilahy... Utkény Vilmos... Gyenes... Kálmán... Horváth... Pirok... Vizvári M... Pinar Karolina... Boer H... Martha... Csillag T... Tedorka Szilárd... Vizvári... Kanga Seraphin... Gábori Sz... Kozma Samu... Gábori... Csabos... Vizvári

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bélet 5. Havi bélet 5.

Lejo Lili kir. vendégteljesítéssel.

A tévedt nő.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerette: Verdi. Szövegét írta: Piave. Személyek:

- Valéria Violetta... Lejo L... Bervoix Flora... Berta M... Annine... Várent V... Germond Alfred... Aranyi... Germond György... Takáts... Gaston Vicomte... Dalnoki... Duphol báró... Kornai... D'Origny marquis... Hegedűs... Grenville, orvos... Szendrői... Flora Inasa... Szalay... Giuseppe... Jubász

A nappal és az éjjel.

Ballet 2 képen. Írta Beer József. Zenéjét szerették Tóth L. és Metz Albert. Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha Lujza asszony mint vendég.

Az édes.

Népszínmű 3 felvonásban. Írta és zenéjét szerette Ifj. Bokor József. Személyek:

- Ózveg Pörgéné... Blaha Lujza... Sárka, leánya... Blaha S... Rezeg Dani... Sváb A... Galamb Ferkó... Vidor... Huszty Benő... Tollai... Mandrucz Armin... Sojmosi... Fúrje Péter... Lubinszky... Kóler Pista... Ujvári... Jutka... S. Harmath... Vidorné

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nagy bélet 2. Évi bélet 2.

A vasgyáros.

Színjáték 4 felvonásban. Írta: Ohnet György. Ford. Fáy J. B. Személyek:

- Beaufort... Landray... Claire, leánya... P. Márton... Octave, fia... Dező... Bligny kecszeg... Császár... Prékost birtó... Hétvári... Sophie... Nagy... Derbiny Phlippe... Mikófi... Susanne, leánya... Liget... Athénai, leánya... Maróty

Kezdete 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Évi bélet 5. Havi bélet 5.

A galamb.

Bobozát 4 felvonásban. Írta: De Gaa, Pörczand, Heine és De Bussy. Fordította: Ambros Z. Személyek:

- Bourbichon... Székely... Gervaise... Harnóthy... Gabriel... Hórády... de Pottier... Lányi I... de Valmont... Fenyvesi... Gaudille... Toporosi... des Glacis... Koppa... Mirabelle... Kozánczy... Mironne... Kálmán... Beaupré... R. Rostang... Oudine... Maróty

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

B. A. L. E. K.

(Cabinet Piperin.)

Operetta 3 felvonásban. Írta H. Raymond és P. Buzoni. Zenéjét szerette Hervé. Ford. Rákosi Viktor és Mihai Emil. Személyek:

- Piperin... Bocz... Meltinger... Székely... Furdinál, kassza... Báthory... Váner... Balas... Rousignac... Részegi... Leo, festőművész... Oskay Z... Colombe... Ledvány

Kezdete 8 1/2 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Zárva.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl Kanitz Ferencz és Tsa szexességi vázaronraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Illusztrált levelező-lapok bármilyen egy vagy több fénykép után 100 drb. 3 frttól } feljebb. 1000 drb. 10 frttól } feljebb. Új felvételért külön 1-2 frt számítattik. Alkalmos karácsonyi ajándéknak, vagy újévi üdvözlőnek. KURZWEIL FRIGYES fényképező V. ker., Dorottya-utca 11. sz.

A nagy krach! New-York és London az európai szárazföldet sem hagyta ki a krachból... nem szédelgésen... menyegző és alkalmi... A. HIRSCHBERG'S... Kivonat az előzőről iratkozhó... Kaldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve: kérek még egy káldeményt 5 ft 60 kret. Kolozsvár, Baró Bánffy. A káldeményt megkaptam s azaz meg vagyok elégedve, stid. 1898.zept. 1. G. Chetok-Gudenus gróf. A készlet leg-egőbb megújítással kaptam; kérek még egy nagyobb káldeményt. Budapest, II. Fő-utca 7. Dr. Pál-eri Alajos cs és kir. katonai orvos.

Valódi perzsa szőnyegek egy keleti bazár megvétele által 10, 15, 25 frttól feljebb 25 bala a fővámbából mind átvittott. József-tér 8. Grand magazin Orientál. még csak pár napig. Még csak pár napig.

A híres csuz- és köszvény-aether A legkifejlesztettebb szer csuz, köszvény és mindenféle más reumatikus baj ellen, mint szaggatás, idegfájdalom, szúrás, fechtás, fogfájás stb. Hatása biztos és gyors, legtöbbször 1-2-szeri bedörzsölés után. Ezt számtalan köszönet-levél bizonyítja 1 üveg ára 1 frt. Próbát veg 60 kr. Antirheumaticon. A köszvény-aether hatásának támogatására szolgál. Naponta ötsz 2-3 por vételek be vízben oldva, egy órai időközben és az aether hatásával egyetemben rögtön javulás mutatkozik. Két-három napi használat után a baj tökéletes gyógyulása következik be. 1 doboz 90 kr., 1/2 doboz 50 kr.

Nincs többé fogfájás mert aki az orosz fog-füzdővel használja, az rögtön elveszti a legerősebb fogfájást is. Egy üvege 60 kr-ért kapható csak a temesvári városi gyógyszerárban. — Naponta postai szétküldés. Városi gyógyszerár a „Fekete sashoz” Temesvár,

Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcson Részvénytársaság Befizetett részvénytőke: 10.000,000 korona. Központi irodája és váltóüzlete: 837. Andrássy-utca 5. szám. Fiók: IV. Koronaheroz-utca 11. szám. Zálogház fiókok: IV., Mátyás-körút 18., VII. Király-utca 87., VIII., József-körút 2., IV. Zsófia-utca, a főpostával szemben. Elfogad betéteket takarékpénztári könyvcsek és pénztárjegyek ellenében 4%-os kamatozással, valamint folyószámlán (chek-számlán). — (A 10%-os betétkamatot az intézet fizeti.) Lezártól váltókat, előlegeket nyújt értékpapírokra Üzleti órák: d. e. 10-12-ig VÁLFOZLETE Üzleti órák: d. e. 10-12-ig megfizetésből teljesíti mindenféle értékpapírok vételét és eladását a legelőnyösebb feltételek mellett

Színházi műsorok a 10. oldalon. Belégzési kurák orr-, gége-, torok- és mellbetegségek, glaukoma, szinuszitisz, sinusitisz, sinusitisz. belégzési intézet József-körút 10. Dr. Ziffer gleichenbergi fül-orr-és szemorvos szakértő vezette mellett. Felvétel 10-12 és 2-4-ig. A felvétel belégek a kassza a nap bármely szakában használható.

Serpentin! Oroszlán! Nagy újításokkal lesz az idei első álarczos bál megtartva a fővárosi Vigadóban a Gyermekek-Otthon javára vasárnap, folyó hó 8-án. Belépti díj 2 frt Esti pénzárul 2 frt 50 kr.

FOGAK 2 hétig, hánál, hogy a gyökérrel el kellene távolítani, azaz a gyökérrel együtt, azaz a gyökérrel együtt, azaz a gyökérrel együtt. Fogorvos dr. NEUFELD, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota. Vasár- és ünnepnapokon délután 4-ig

Pintér Gyula cs. és magy. kir. udvari főszerszám- és csomagó-szállító. Hosszú narancs 50 db 2.20, Hosszú narancs 100 db 4.40, Citrus, 50 db leg-egőbb 1.40, Hosszú narancs, leg-egőbb 1.45, Kétféle, olasz 5-6 db 1.40, Grézsi, 1 h., 60 db 1.40, Ársztál szára, leg-egőbb 1.75, Hoz. ún. csafdi 1/2 üveg 1.-, Hosszú-rum, 3 csillagos 1.50, Hosszú-rum, leg-eg. üveg 2.-, Fehér szőlő, angol 2.40, Hosszú szőlő tea 1.50, Hosszú keverék tea 2.-, Hosszú keverék tea 2.50, Hosszú keverék tea 3.-, Hosszú tea, igen finom 1.-, Cognac, magyar 3 csillagos 2.-, Cognac, francia 3 csillagos 4.-, Desver: tejes-tej 1.40, Oshakóv: I-randi kávéja 2.-, Dátolya, fram. waseat kávé 1.40, Malaga, leg-egőbb fűrtök kávé 1.40, Cseles gyüm. leg-eg. kávé 1.80, Hosszú, feltöltött óriás, kávé 1.10, Sardinia, 10, 25, 50 és 100 1.50, Caviar 1/2 üveg doboz 2.50, Debr. kávé, valódi kávé 1.-, Bécsi vésztel, val. párja 5 és 10, Imperiálkaffi, leg-eg. 6 db 1.50, Goguzola valódi, kávé 1.50, Cemente és valódi, 1 db 1.50, Choccolád, 6 cs-bonbons 1.50, Szalon creme-bonbons 1/2 k. 1.50, Az ár: k vegyesen is rendelkezhetik. Vélőkre minden fagymentesen legyen csomagolva küldök a pénz előlege beküldése, esetleg utánvétellel. Németország Árlap Irgay. Pintér Gyula cs. és kir. udvari főszerszám- és csomagó-szállító, Bpest, Kecskeméti-u. 13.

Leghíresebb gyártmányu bel- és külföldi zongorák, pianinók és harmoniumok a legdusabb választékban a Zenepalotában. FENEPAIÓTA BUDAPEST Kossuth Lajos-utca (SAROV) Kossuth Lajos-utca 22. szám. Sternberg Ármin és Testv. cs. és kir. udvari szállítók. Nagy kölcsönző-intézet.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	K. Kir. Operaház	Vigadószínház	Magyar Színház	Magyar Színház	Vár Színház
Vasárnap d. u.	A magyar népköltés	—	Szöke Katalin	Lumpáczius	Arany-lakodalom	—
Este	Föld, amely tisztult	A windsori vízhók	A galamb	Diák-kisasszonyok	A bolond	Virágfakadás

Tapasztalataim, melyeket több évi működésem alatt bécsi-német és belgiumi gyógyszerárakban szerezttem, arra indítottak, hogy a dr. Kvapil orvosi utasítása szerint összeállított **Kárpáti egészségi labdacsoakat** (malaczkai labdacsoakat)

forgalomba hoztam, melyek **elidugulás, nyálkásodás, étvágyhiány, gyomorboj, felszívódások, szédülés, fejfájás, váltóláz, aranyér, bőrküvések, köszvény, vízkór, és vesebajok** ellen a legfényesebb sikerrel alkalmazhatók.

Szétküldési főraktár: **FRIEDRICH JÁNOS** gyógyszerész Malaczkán, Fehérvár-megyén.
Raktár: Budapesten: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész Károly-utca 12.

Egy skatulya ára 21 kr., egy tekercs 6 skatulyával 105 frt. Nem bérmentes küldeményül 5 kr. költségjével. Ha a labdacsoakat 20 kr. melléklettel akkor a megrendelt mennyiség az összes díjbeárlásba bárhol bérmentes küldetik.

Figyelemre méltó! Ezek aktár valódi, ha minden hazai készítés a melléti védjeggyel van ellátva és minden doboz fölött a készítőnek egész ezime látható. Minden más előtte labdacsoakat nipt nem valódiak, vissza-utazítandók.

Tekintetes gyógyszerész ur! Szíveskedjék számomra 5 tekercs kárpáti egészségi labdacsoakat küldeni. Örövendék, hogy önnek hírül adhasam, hogy az ön labdacsoait a font említett betegségekben nélkülözhetetlennek tartottam, mint hogy megbecsülhetetlen gyógyszerek.
Göngy-Szt-Lauré, 1896. jún. 13-án.
Tisztelettel
Dr. Herberth Károly, körorvos.

Tekintetes uram! A múltkor küldött labdacsoak kitűnő hatásuk voltak szédüléseimben: — kérek most két tekercs kárpáti egészségi labdacsoakat — utánvét mellett nevére küldeni.
Baránó, 1895. ápril 27-én.
Végh Vincze, plébános.

Igen tiszteit gyógyszerész ur! Szíveskedjék kérem czimem alatt, a híres és jótékony hatású „kárpáti egészségi labdacsoakból” két tekercset postafordultával megküldeni, melyek árát valamint a postabírlást ezennel tisztelettel utalványozom.
Szelesné, 1891. január hó 13-án.
Bellusi Baross Vincze, r. k. plébános.

Tekintetes gyógyszerész ur! Külön kárpáti egészségi labdacsoakból kérem legyen szives öt tekercset küldeni.
Felső-Hámor, 1896. év február 1-én.
Tisztelettel
Matejcsik János, s. k. plébános.

Szíveskedjék kitűnő hatású labdacsoakból nyhá egy tekercset küldeni, mert hívenemél is jó hatással működnek.
Buda, 1892. április 2-án.
Alázattal Ucker János, esperes.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az emberiségnek eléggé nem ajánlható, igen jó hatású kárpáti labdacsoakból szíveskedjék számomra két tekercset küldeni.
Ráczbánya, 1896. január 23-án.
Tisztelettel
Ludics Miksa, s. k. nyug. kir. jbró.

Tekintetes gyógyszerész ur! Megbecsülhetetlen kárpáti labdacsoakból, melyek úgy saját tapasztalatomból, mint ember-társaimon észlelt hatásuknál fogva áldása az embereknek s különösen a gyomorban szenvedőknek, szíveskedjék egy tekercset Friedl János erdész ur és egy tekercset Kiss György főbíró ur czimére utánvétellel ajánlott küldeményként postára tenni. Mindketten Ó-Fehértón, Szabolcsmegyében laknak.
Pécs-Petrián, 1898. év január 14-én.
Tisztelettel
Holló Mihály, s. k. plébános.

Tekintetes gyógyszerész ur! Már több év óta használom kárpáti labdacsoak és azok kitűnő hatásuk. Kérem szíveskedjék postafordultával egy tekercset küldeni.
Máka, 1896. év február 12-én.
Maradok tisztelettel
Avram János, s. k. plébános.

Villamos lábbelik

Szabadalmazva az összes kulturálmokban. Szerevő emberekre gyógyhatású, egészségesnek ásványos megerősítés ellen.

feltaláló és szerző: **Kellermann B.**

villamotechnikus
KECSKEMÉTEN,
Fűrj-utca 84. sz.
1 pár villamostok árát 9 frt,
3 pár megrendelésénepórtómentesség.
Egyedüli raktár Budapesten: **Hatschek Béla VII., Erzsébet-körút 5.**
Czipészek és kereskedők kedvezményben részesülnek.

Férfiak!

világhírű az én törvényileg védett és orvosilag ajánlott apparátuson férfi gyengeség ellen. Prospektus 30kr. Augusztus 1. szab. tulajdonos. Wien, IX., Törkenstrasse 4.

Makulatura-papír

elcsón kapható. Czím a kiadóhivatalban.

Linoleum egész helyiségek beborítására,
Linoleum-előzők,
Linoleum-futó.
Linoleum-szőnyegraktár
MILDNER H.
Budapest, IV., Váci-utca 3.
Linoleum egészség-ügyleg elismert legjobb, legolcsóbb és legtartósabb padló-terítő, pormentes, hangtompító, ruganyos, foglalat nélküli.

Millió embernek
a Schneider-féle **Patrány-tokocsok** (Galandóc elhajtó) adták vissza teljes egészségüket
Pantlika-giliszta
fejeztől a pátrány-tokocsok által fájdalom nélkül, a leg-
rövidebb idő (6 perc) alatt teljesen elhajtattik. Ez kitűnő gyógy-
szer nemcsak a galandóregben hanem gyomorbojban szenvedőket is biztosan meggyógyítja.
(Védjegy.)
A pátrány-tokocsok használata a következők: az arcz halványaságra, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, emésztetlenség, étvágytalanság, gyakori roszullét, álulások, egy gombolyag felszálása egész a nyálig, nyálközeggyömölés, a test megdagadása, gyakori sebőfés, bőrgörös, szuro fájdalomak, szivdobogás, a élkeringés rendezettségét különösen nőknél, gyakori r főtájás stb. stb.
A pátrány-tokocsok nem ártnak ha a tereg nincs is jelen. **Törvényesen védve.**
Rendelémél az életkor megjelölendő.
Számtalan ellamerő és hálnyiffa korat.
Egy eredeti doboz használati utasítással a bel-
külföld részére postal utánvétöl 4.00 frt
a pénz előleges beküldésével 3.50 frt
Egyedüli valódi kapható
Schneider József gyó gyszerésznel
Reatez. Fő-utca 11. (Déli-magyarorszáq.)

Nagy bolthelyiség
a József-körút legélénkebb helyén
azonnal kiadó.
Czím a kiadóhivatalban.

Én Csillag Anna

az én 185 cm. óriási hosszú Loreley-hajammal, amelyet én az általam feltalált kenőcs 14 havi használata folytán nyertem s a mely a leghirnevesebb orvosi szaktekintélyek által, mint az egyedüli eszköz van elismerve a haj ki nem hullása, a haj megnövesének előmozdítása és a hajhagymák megerősödésére; ez az uraknál teljes és erős szakálnövést eszközöl s már rövid használat után ugy a hajnak, mint a szakálnak természetes fényt és teljességet kölcsönöz és megóvja ezeket a korai szürkületől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1.—, 2.—, 3.—, 5.— frt. Postai szétküldés naponta a világ minden részébe a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett a gyári raktárból

Csillag Anna

Bécs, I., Seilergasse 7. sz.